

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/8/2016
Identifikačné číslo spisu:	1006899971
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1006899971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ N. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. 8, B., Y., 2/ KOR BUSINESS LTD, so sídlom 4th Floor, Lawford House, Albert Place, N3 1 RL Londýn, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, obidvaja zast. advokátom JUDr. Pavlom Malichom, so sídlom Dunajská 25, Bratislava, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, zast. advokátom JUDr. Oliverom Korcom, so sídlom Záhradnícka 9, Bratislava, o priznanie práva na vyrovnanie vo forme peňažného doplatku, o návrhu na doplnenie uznesenia, na odvolanie žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cbs/9/2006-1166 zo dňa 14. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cbs/9/2006-1166 zo dňa 14. 12. 2015, p o t v r d z u j e .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 7Cbs/9/2006-1166 zo dňa 14. 12. 2015 zamietol návrh žalobcu v 1. rade na doplnenie uznesení zo dňa 09. 11. 2015, 10. 11. 2015 a 11. 11. 2015.

Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že žalobca v 1. rade podaním zo dňa 30. 11. 2015 navrhol súdu (pričom podľa obsahu textu úkon návrhu realizovali obidvaja žalobcovia), aby podľa §§ 166 a 167 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) vydal dopĺňajúce uznesenie, ktorým rozhodne o celom návrhu žalobcov na spresnenie petitu tak, že pripustí zmenu petitu v znení eventuálneho petitu podľa obsahu písomných podaní zo dňa 16. 06. 2008, 09. 11. 2011 a zo dňa 02. 11. 2015. V predmetných podaniach žalobcovia navrhujú, aby súd vydal rozhodnutie o určení, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je a ak uvedené nebude možné, navrhujú, aby súd zaviazal žalovaného na plnenie.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo žaloby, súdu doručenej dňa 16. 12. 2003, spresnení petitu a

návrhov zmien petitu. Žalobca v 1. rade si žalobou uplatnil nárok na priznanie práva na vyrovnanie vo forme peňažného doplatku podľa § 218i Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“). Navrhol, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi peňažný doplatok v zistenej výške na každú 1 akciu žalovaného, ďalej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,29 % p. a. z peňažného doplatku v zistenej výške na každú 1 akciu žalovaného od 02. 01. 2003 do dňa zaplatenia, súčasne nahradiť žalobcovi trovy konania, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca v 1. rade podaním zo dňa 16. 06. 2008 spresnil petit žaloby a navrhol, aby súd určil, že žalobca má voči žalovanému právo na peňažný doplatok na každú akciu žalovaného vlastnenú žalobcom vo výške stanovenej na základe výsledkov znaleckého stanovenia hodnoty jednej akcie Slovenskej poisťovne a. s. pre účel zlúčenia s Allianz poisťovňou, a. s. k 31. 12. 2002 vykonaného v tomto konaní, najmenej však vo výške 1,-- Sk, eventuálne v prípade, ak súd návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania spočívajúcim v znaleckom stanovení hodnoty jednej akcie Slovenskej poisťovne, a. s. pre účel zlúčenia s Allianz poisťovňou, a. s. k 31. 12. 2002 nevyhoví, žalobca súdu navrhol, aby určil, že žalobca má voči žalovanému právo na peňažný doplatok vo výške 850,58 Sk na každú akciu žalovaného vlastnenú žalobcom, ďalej priznal žalobcovi nárok voči žalovanému na úroky z omeškania vo výške 8,29 % p. a. z peňažného doplatku v určenej výške na každú akciu žalovaného vlastnenú žalobcom od 02. 01. 2003 do zaplatenia, súčasne zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

Pre prípad, ak by súd posúdil vec po právnej stránke inak a domnieval sa, že v tomto konaní sa žalobca svojho práva môže domáhať iba žalobou na plnenie, žalobca súdu navrhol, aby zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi peňažný doplatok na jednu akciu žalovaného vlastnenú žalobcom vo výške stanovenej na základe výsledkov znaleckého stanovenia hodnoty jednej akcie Slovenskej poisťovne, a. s. pre účel zlúčenia s Allianz poisťovňou, a. s. k 31. 12. 2002, vykonaného v tomto konaní, najmenej však vo výške 1,-- Sk, eventuálne v prípade, ak súd návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania spočívajúce v znaleckom stanovení hodnoty jednej akcie Slovenskej poisťovne, a. s. pre účel zlúčenia s Allianz poisťovňou, a. s. k 31. 12. 2002 nevyhoví, žalobca navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi na jednu akciu žalovaného vlastnenú žalobcom peňažný doplatok vo výške 850,58 Sk, zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,29 % p. a. z peňažného doplatku v určenej výške na jednu akciu žalovaného vlastnenú žalobcom od 02. 01. 2003 do zaplatenia, súčasne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania.

Na pojednávaní konanom dňa 18. 06. 2009 súd vyzval žalobcu v 1. rade, prostredníctvom jeho právneho zástupcu, aby návrh žaloby jednoznačne formuloval s tým, že petit žaloby súd nemodifikuje podľa posúdenia po právnej stránke, ako to v písomnom podaní zo dňa 16. 06. 2008 uviedol. Právny zástupca žalobcu v 1. rade na predmetnom pojednávaní oznámil súdu, že po konzultácii so žalobcom v 1. rade zväží spresnenie petitu žaloby. Podaním zo dňa 31. 07. 2009 žalobca súdu oznámil, že sa v plnej miere pridržiava eventuálneho petitu tak, ako je uvedený v písomnom podaní zo dňa 16. 06. 2008.

Následne žalobcovia v 1. a 2. rade niekoľkokrát spresňovali a menili petit žaloby, pričom zachovali formuláciu (zoštylizovanie) petitu vo vyššie popísanom členení. Jednotlivé spresnenia a zmeny petitu sú podrobne popísané v uzneseniach, ktorých doplnenia sa žalobca v 1. rade domáha.

Súd pri svojom rozhodovaní o návrhoch na zmenu žaloby vychádzal z podania žalobcu v 1. rade zo dňa 31. 07. 2009, ktorým súdu oznámil, že sa bude pridržiavať eventuálneho petitu. Jeho znenie súd prvého stupňa vyhodnotil ako to, ktoré je uvedené vo výrokoch uznesení zo dňa 09. 11. 2015, 10. 11. 2015 a 11. 11. 2015. S poukazom na uvedené súd návrhu žalobcu v 1. rade na doplňujúce uznesenie podľa podania zo dňa 30. 11. 2015, nevyhoví.

Proti tomuto uzneseniu podali žalobcovia v zákonom stanovenej lehote odvolanie argumentujúc odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. (v spojení s § 221 ods. 1 O. s. p.), ďalej podľa § 205 ods. 2 písm. b/, § 205 ods. 2 písm. d/ a § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. (č. l. 1173 - 1174).

Poukázaním na právnu teóriu v publikácii Winterová, A. a kol., Civilní právo procesní, Linde Praha a. s., 2002, Civilnú zbierku súdnych rozhodnutí a stanovísk V/1968 a Civilnú zbierku súdnych rozhodnutí a

stanovísk 52/1999, žalobcovia uviedli, že v konaní uplatnili eventúalný petit s tým, že primárnym petitom žiadali, aby súd určil, že majú nárok na peňažný doplatok (podľa § 80 písm. c/ O. s. p.). a pre prípad, že súd posúdi vec po právnej stránke inak, sekundárnym (eventuálnym) petitom žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť doplatok (podľa § 80 písm. b/ O. s. p.). Tvrdia, že takýto postup zvolili z dôvodu nedokonalkej právnej úpravy príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 218i a § 768db), keďže nie je možné jednoznačne ustáliť, aký charakter má mať žaloba o peňažný doplatok, ktorý žalobcovia v konaní uplatňujú. Títo sa iba domnievajú, že musí ísť o žalobu zvláštného druhu „na určenie“.

Žalobcovia poukázali na pojednávanie konané dňa 18. 06. 2008, na ktorom ich súd prvého stupňa vyzval, aby sa rozhodli, ktorý zo zložených petitov budú v ďalšom priebehu konania uplatňovať, avšak práve s poukazom na pretrvávajúcu neistotu spôsobenú nedokonalosťou právnej úpravy a chýbajúcej rozhodovacej praxe súdov sa žalobcovia rozhodli zotrvať na eventuálnom petite, t. j. na primárnom i sekundárnom petite. Tvrdia, že v priebehu konania sa nikdy nevyjadrili v tom zmysle, že by čiastočne, ohľadne niektorej z uplatnených eventuálnych petitov, vzali svoj návrh späť a uvedené nevyplýva ani z ich ústnych prednesov, či z ich písomných podaní, v ktorých stále zdôrazňovali neistotu vyplývajúcu z právnej úpravy a uvádzali primárny i sekundárny petit, vrátane ich písomných podaní zo dňa 16. 06. 2008, 09. 11. 2011 a 02. 11. 2015. Tvrdia, že aj keby súd prvého stupňa vyhodnotil ich písomné podanie zo dňa 31. 07. 2009 ako čiastočné späťvzatie návrhu resp. upustenie od zloženého petitu, z písomných podaní zo dňa 09. 11. 2011 a zo dňa 02. 11. 2015 jednoznačne vyplýva, že žalobcovia uplatňujú eventúalný petit s primárnym a sekundárnym plnením a ak mal súd prvého stupňa o vôli žalobcov pochybnosti, mal postupovať podľa § 43 O. s. p..

Žalobcovia ďalej súdu prvého stupňa vytkli, že vo svojich rozhodnutiach zo dňa 09. 11. 2015, 10. 11. 2015 a 11. 11. 2015 sa s podstatou eventuálneho petitu vôbec nevysporiadal (čiastočne tak urobil až napadnutým uznesením), v dôsledku ktorej skutočnosti porušil ich právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v súlade s § 157 O. s. p..

Poukázaním na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/219/2007 žalobcovia tvrdia, že súd je povinný petit žaloby tak, ako ho žalobca formuluje v podanej žalobe alebo neskôr v priebehu konania, posudzovať čisto z obsahového hľadiska, pričom z obsahu písomných podaní žalobcov v priebehu konania jednoznačne vyplýva, čo chcú týmto konaním dosiahnuť a uloženie povinnosti zaplatiť určitý peňažný doplatok je len druhou, eventuálnou alternatívou vytýčeného cieľa.

Na základe vyššie uvedených tvrdení žalobcovia odvolaciemu súdu navrhli, aby uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadril žalovaný, a to podaním zo dňa 14. 03. 2016, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené dňa 31. 03. 2016, v ktorom navrhol odvolaním napadnuté uznesenie prvostupňového súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalobcov bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) v medziach, v ktorých sa domáhali preskúmania napadnutého rozhodnutia (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie prvostupňového súdu, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že súd prvého stupňa dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa so závermi súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi v nich uvedenými, stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie ich správnosti konštatuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.), že súd prvého stupňa správne postupoval, keď pri rozhodovaní o návrhoch žalobcov na zmenu žaloby pripustil iba tie zmeny, ktoré sa týkali zmeny žalobného petitu na plnenie (uznesenia č. k. 7Cbs/9/2006-1141 zo dňa 09. 11. 2015, č. k. 7Cbs/9/2006-1150 zo dňa 10. 11. 2015 a č. k. 7Cbs/9/2006-1156 zo dňa 11. 11. 2015) a návrh žalobcu v 1. rade na doplnenie označených uznesení zamietol.

Eventuálnym petitom, uplatnením ktorého žalobcovi dôvodí, môže žalobca žiadať uloženie určitej povinnosti resp. prisúdenie určitého plnenia (primárny petit) s tým, že pre prípad, ak tento prvý (primárny) petit nebude možné prisúdiť (napr. pre nemožnosť plnenia) požaduje, aby bolo rozhodnuté o druhom (eventuálnom) petite. Súd obom žalobným petitom nemôže vyhovieť a nemá ani možnosť voľby medzi nimi, pretože o eventuálnom petite rozhoduje až vtedy, ak primárny petit neprichádza do úvahy z dôvodov spočívajúcich v skutkových okolnostiach, resp. skutkovom stave veci, nie však z dôvodu posúdenia veci súdom.

Podľa § 95 ods. 1 veta prvá, ods. 2 vety prvá a tretia O. s. p., navrhovateľ (žalobca) môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 166 ods. 1, ods. 2 vety druhá a tretia O. s. p., ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu. Doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, pre ktorý platia obdobne ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu účastníka na doplnenie rozsudku, uznesením návrh zamietne.

Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O. s. p.).

Z citovaného ust. § 95 O. s. p. vyplýva, že žalobca žalobný návrh môže za konania zmeniť, môže tak však urobiť len so súhlasom súdu s tým, že kedykoľvek v priebehu konania musí byť zrejmé, čo je predmetom konania, pričom to, čo je predmetom konania, v žiadnom prípade nemôže určiť až právna úvaha súdu. V prípade nepripustenia zmeny žaloby pokračuje súd v konaní o pôvodnej žalobe.

Úvaha o tom, či výsledky konania, ku ktorým súd dospel pred žalobcom uplatnenou zmenou žaloby, môžu alebo nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu, odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. f/ O. s. p.), a teda správnosť úvahy o pripustení alebo nepripustení zmeny žaloby nemôže byť prehodnocovaná ani odvolacím súdom v rámci odvolacieho konania, čo znamená, že ust. § 166 O. s. p. umožňujúce doplnenie uznesenia, je v predmetnej veci neaplikovateľné. Za danej situácie žalobca môže uplatniť svoj nárok v novom konaní, resp. požiadať o ďalšiu zmenu návrhu, resp. jeho rozšírenie.

Odvolací súd na záver pre úplnosť dodáva, že písomné odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia vyžadované ustanovením §-u 157 ods. 2 O. s. p., čím spĺňa kritériá preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cbs/9/2006-1166 zo dňa 14. 12. 2015, potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bol žalovaný, preto by mal právo na náhradu trov konania. Keďže si však trovy v odvolacom konaní neuplatnil, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.